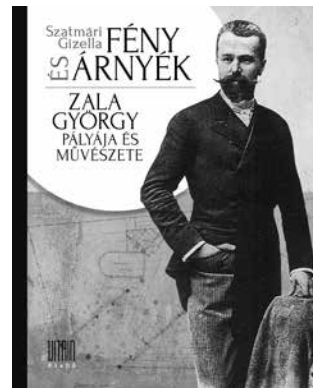

Monográfia Zala Györgyről

Október 1-jén a Göcseji Múzeumban került sor Szatmári Gizella Fény és árnyék – Zala György pályája és művészete című könyvének bemutatójára. A Vitrin Művészeti Kiadó gondozásában napvilágot látott, hiánypótló monográfiát Kostyál László művészettörténész, a szerző és Péntek Imre szerkesztő ajánlották az érdeklődők figyelmébe.

A Hősök terén álló Millenniumi emlékmű, az aradi Szabadság-szobor és számos más kiváló köztéri alkotás megálmodójáról készült kötetet november 6-án a budapesti Litea Könyvesboltban, november 7-én pedig a Győri Könyvszalomon is megismerhette a nagyközönség. A fővárosi rendezvényen köszöntőt mondott L. Simon László államtitkár, Bence Lajos Óda a *hazatérőhöz* című versét pedig a lendvai Pál Péter szavalta el.

„Rendületlenül”

Október 8-án a Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár József Attila Tagkönyvtárában mutatták be Szemes Péter új, „Rendületlenül” – *Írások a zalai-muravidéki irodalomról* című kötetét. A tíz esszét és tíz kritikát magában foglaló könyvről Gyutai Csaba polgármester, Péntek Imre kiadó és a szerző beszélgetett. A rendezvény házigazdája Kiss Gábor igazgató volt.

Csokonai Tanulmányi Napok Hévízen

A Csokonai Vitéz Mihály Irodalmi és Művészeti Társaság idén október 10-12-ig rendezte meg évente szokásos hévízi tanácskozását, találkozóját. A Tanulmányi Napok keretében szervezett konferencián – melynek fő témája ebben az évben a család volt – lapunk több munkatársa és szerzője is előadást tartott, így Szemes Péter *A család Utassy József költészetében*, Kardos Ferenc *Cigány család, cigány irodalom*, Cséby Géza *Cséby Lajos, az első hévízi patikus*, Tar Ferenc pedig a *Festetics család* címmel.

Péntek Imre nyitotta meg Szabolcs Péter Munkácsy-díjas szobrászművész tematikus kiállítását és szerkesztőként ő mutatta be a negyed évszázados fennállását ünneplő szervezet tagjainak korábbi előadásából válogató Tóparti tanulmányok című kötetet is.

A Társaság közgyűlése az elnökség tagjává választotta Szemes Pétert.

Emlékező koszorúzás és lapbemutató

Október 17-én Lentiben került sor a Pannon Tükör 2014/3. számának bemutatójára. A Városi Könyvtárban rendezett, jó hangulatú és számos érdeklődőt vonzó estet megelőzően Szemes Péter főszerkesztő-helyettes, Soós József, a Pannon Írók Társasága Lenti Csoportja – Csordás János Kör vezetője és Utassyné Horváth Erzsébet, a költő özvegye koszorút helyezett el a rédicsei temetőben Utassy József sírján és a lenti temetőben is hasonlóképpen emlékeztek meg a 30 esztendeje eltávozott Csordás Jánosról.

A lapbemutatón köszöntőt mondott Horváth László polgármester, míg Szemes Péter az aktuális számban megjelent írásokról szólt. Ezt követően Soós József, Molnár Gábor, Geresits Gizella, Bence Lajos, Kondákor

Gyöngyi, Molnár Gábor, Lukács Izabella, Dezső Katalin és Berkes József olvasták fel verseiket, mellettük pedig az Utassy József Versmondó Kör tagjai, Szekeres Frigyesné és Magyar Lajos tolmácsolták a Pannon Tükörben szereplő alkotásokat. A rendezvényt Dányi József citerajátéka és a lenti Nefelejcs Dalkör népdalcsokra színesítette. A házigazda Német Józsefné igazgató asszony volt.

Könyv- és lapbemutató Lendván

Október 30-án a lendvai Városi Könyvtár adott otthont a Pannon Tükör 2014/4. száma és Szemes Péter „Rendületlenül” című kötete bemutatójának. Halász Albert igazgató meghívására az esten a szerzők és szerkesztők, Péntek Imre, Szemes Péter és Bence Lajos beszélgettek a két, közelmúltban megjelent kiadványról. A baráti hangulatú rendezvény moderátora Császár Szabaszián volt.

Megemlékezések

Az elmúlt időszakban sajnálatosan újabb veszteségek érték az egyetemes magyar irodalmat, ami lapunk szerzői körét is érintette. Az alábbiakban két emlékező jellegű szöveget közlünk.

A „Csillagok árvája” emléktáblájának avatóján Zalaegerszeg - Pózva, Külső-kórház

2010. aug. 27. Jól emlékszem erre a napra. A délelőtti órákban bejött a szerkesztőségbe Zsóka, Utassy József felesége – és felzaklatottan közölte a hírt, a pózvai kórházból jövet: a sokat szenvedett költő elhagyta földi pályáját, hogy elfoglalja helyét a magyar irodalom panteonjában. S a gyász hír megfogalmazása közben romlott el a számítógépünk, alig tudtuk értesíteni a sajtót erről a szomorú eseményről, irodalmunk veszteségéről. A Kossuth-díjas költő haláláról. Mintha a gép is érezte volna az esemény súlyát...

Négy éve történt, és próbáljuk leróni adósságunkat, tartózasunkat az ember, a költő, az életmű előtt. Mi, zalaiaiak, akik az utolsó, rédicsi éveknél köszönhetően kissé közelebb kerültünk hozzá, másoknál. Baráti beszélgetéseink, látogatásaink során láthattuk a *Farkasordító* és az *Ezüstrablánc* születésének munkálatait, önálló műsoraira való gondos készülését, íróasztalán a fehér papírt, ahova a versek röppenését várta... Találkozhattunk vele 2009-ben, szépen berendezett rédicsi otthonában, a Kossuth-díj átvétele után, s láthattuk életkedvének felragyogását a kései elégtételtől. S láthattuk összetört kedéllyel, a betegségektől elgyötörtten. S meg kell, hogy mondjam: sohasem panaszkodott. Maradék humorérzékével próbálta elviselhetővé tenni szinte reménytelen helyzetét.

A sors úgy látszik megtréfálta: ezer szállal kötődött családjához, gyerekkora idilli helyszíneire, Bükkszenterzsébethez, amelyről annyi szép verse született, s amelynek díszpolgárává választották, a könyvekben mégis az áll: született Ózdon. S most a végső dátum helyszíne – nem Rédics, ahol zalai orvosainak köszönhetően, még öt évet kapott az élettől –, hanem Zalaegerszeg, Pózva, Külső-Kórház. De ha már így van, így alakult, illendő, hogy ezt a gyászos helyszínt az intézmény bejáratánál egy, a költő portréját idéző emléktáblával, Farkas Ferenc szobrászművész ihletett alkotásával, jelöljük meg. Rajta a felirat: „Innen lépett fel a Parnasszusra Utassy József (1941. március 23.–2010. augusztus 27.) Kossuth-díjas költő, a „Csillagok árvája.”

S tiszteletbeli zalaiként főt hajtunk előtte ebből az alkalomból is. Kultuszának ápolásában mindig számíthattunk Horváth Erzsébetre, a költő feleségére, így jelent meg, összefogásunkkal, a fotók és versek könyve, amely a költő életéről ad színes és érzékletes képet, majd az *Utassy emlékkönyv*, melyben a pályatársak megrendítő versei, visszaemlékezései olvasható, halálhíre alkalmából.

S végül mit is mondhatunk? A zalai irodalmi panteon, topográfia újabb jeles ponttal gazdagodott, aminek csak örülhetünk. S ahogy e kis megemlékezésre készültem, fellapoztam gyűjteményes kötetét, a *Tűzek tüzét*. S szemem megakadt az *Augusztusi ének* című versén.

Bizony, amikor korábban olvastuk, aligha gondoltuk, hogy ez nem csak egy évszaktűcsúztató, hanem egy belülről fakadó jóslat, végső üzenet...

Húzzák,
húzzák a tücskök,
húzzák a tücskök a telihold alatt,
mintha nyikorognának a Göncöl kerekei,
ősz lesz lassan a mindenségben is,
kék, piros, sárga ősz,
és hullnak a túlérétt csillagok,
potyognak almák, körték,
esedezik a hamvas szilva is,
zuhan,
minden zuhan,
zuhan a drága kozmosz a semmiben,
és zúg,
zúgdos a jégeső,
vad indulót dobol a földre,
üzen vele a tél:
hó jön hamar,
vakító csönd,
fehér –
fűrész jajgattat íme, büszke fenyvest,
és omlik,
dől,
recsegve-ropogva döndül a fenyő,
amiből nekem készül,
nekem készül majd
fekete koporsó.

A megjósolt, végzetes augusztus – ahogy tudjuk – bekövetkezett. De az elmúlásból kimentett szavai, kivételes, sugárzó költészete velünk van, velünk marad; soraiból, hiszem, minden időben, erőt, elszántságot meríthetünk. Az élethez. A költő emléktáblája erre is figyelmeztet. (Az augusztus 27-i avatón elhangzott szöveg írott változata.)

P.I.